ADSUM

ČASOPIS BOHOSLOVCOV KŇAZSKÉHO SEMINÁRA
SV. CYRILA A METODA V BRATISLAVE

číslo 1
ročník XXIX.

Obsah čísla:

ÚVODNÍK.....3
PRVÁCI 2016.....4
TITUS ZEMAN.....11
SVEDECTVO PRVÁK.....14
MINFA A DOD 2017.....16
KALENDÁR NA ROK 2018.....18
MODLITBA PÁNA.....20
PASTORAČNÝ ROČNÍK.....27
PÚŤ TALIANSKO.....29
DUCHOVNÝ ŽIVOT.....32
OBLIEČKA BRATOV TRETIAKOV.....35
RECENZIA.....36
FUTBALOVÝ ZÁPAS.....37
VTIPY.....38

F. Mudrák
šéfredaktor

T. Pammer
zástupca
šéfredaktora

M. Neumann
redaktor

P. Reisel
grafik

D. Zahradník
redaktor

M. Pinkas
redaktor

Podporte nás:

bankové spojenie časopisu:
IBAN: SK0900000000179944350
Dobrovoľný príspevok na jeden výtlačok je 0,60 €

Informácie a kontakt:

časopis bratislavských seminaristov
číslo: 1 - 2017/2018, december 2017
ročník: XXIX.
vydávajú: seminaristi Kňazského seminára sv. Cyrila a Metoda, Kapitulská 26, 811 01 BA
e-mail: redakcia@adsum.sk
web: www.adsum.sk
mobilný tel.: 0902 458 617 (pre SMS)
jazykový korektor: Linda Vasiľová

Neoznačené fotografie sú z archívu a internetu.

ADSUM znamená „Tu som."
Je to odpoveď na Božie volanie, ktoré zaznieva v človeku. Bohoslovci sú ľudia, ktorí na intenzívne volanie odpovedali a pripravujú sa na prácu v Pánovej vinici, teda na službu kňaza, slúžiacemu Bohu i ľuďom. Ak počuješ Božie volanie i Ty, neboj sa Bohu povedať svoje ADSUM!

S cirkevným schválením
Arcibiskupského úradu
v Bratislave, dňa 28.4.2009, č. 1268/2009
Cenzor: ThDr. Alexander Knorr, PhD.
Registrované na Ministerstve kultúry SR pod číslom: EV 722/08.
ISSN: 1335-7158 62, **tlač:** LÚČ Bratislava

ISSN 1335-7158 72
9 771335 715006

Ďakujeme vydavateľstvu LÚČ.
Rovnako ďakujeme všetkým,
ktorí prispeli k vydaniu tohto čísla.
Dobrovoľné príspevky
na časopis ADSUM môžete posielať
na uvedené číslo bankového účtu.

KRÁČAJME ZA SVETLOM

V romantickej predstave o Vianociach vidíme našich predkov s lampášom, ako kráčajú potme k rozsvietenému kostolu uprostred obce. Vianoce nie sú hlavným kresťanským sviatkom, ale sú spojené s veľkými emóciami. V životnom virvare sa môžeme pozastaviť pri veľkom tajomstve Ježišovho narodenia a byť vďační za končiaci sa občiansky rok. Svetlo je symbolom Vianoc. Betlehemská hviezda, ale najmä malý Ježiš, ktorého šedivý Simeon stotožňuje so „svetlom na osvietenie pohanov". Prorok Izaiáš predpovedá, že ľud kráčajúci vo tmách uzrie veľké svetlo. Je ním Boh sám, ktorý si berie na seba ľudské telo. Toto je základné vianočné posolstvo. To prelínanie sa božského a ľudského je prítomné v celých dejinách spásy. Vďaka tomu, že Boh sa stal človekom, má aj nedokonalosť a krehkosť význam na našej ceste k úplnému spoločenstvu s Pánom. Všetci máme osobné dejiny spásy, v ktorých je prítomné Svetlo. Napriek tomu mnohí majú pocit, že ich život je veľkou tmou. V tomto svete nie je ľahké mať svoj vnútorný zrak upriamený na Boha. Jeho neprítomnosť si mnohí nahrádzajú zábavou. S pribúdajúcim vekom prichádza pocit zúfalstva nad absurdnosťou a márnosťou života. Je dôležité sláviť Vianoce. Nielen pre pocit súdržnosti a rodinnej pohody. Vianoce hovoria, že Boh je tu, uprostred nás. On je tým očakávaným svetlom pre celé ľudstvo, aj pre každého jednotlivca. Kým žijeme, túžba po Svetle bude živá, nikdy neprestane. Je to volanie srdca dovŕšiť pozemské putovanie premenou života na stav, keď z milosti budeme hľadieť na Božiu tvár. Kým sa tak stane, tešme sa z Vianoc. Z Božieho Syna, ktorý je pre každého človeka Svetlom. Všetci ho potrebujeme, aby sme nezostali uväznení vo vlastných slabostiach a hriechoch. Toto Svetlo je nádejou, ktorá hovorí, že nič nie je stratené. Nech vo vianočnom čase máme dostatok dobrej vôle a odvahy otvoriť srdce Bohu a ľuďom. Kráčajme za Svetlom, ktoré prichádza medzi nás.

Anton Ziolkovský
výkonný sekretár KBS

Rozhovor s bratmi prvákmi

S Božou pomocou sme začali nový školský a formačný rok, na ktorého začiatku sme mali možnosť privítať medzi nami nových bratov prvákov. Máme radosť z toho, že sú medzi nami aj nové tváre. Sú povzbudením pre nás, lebo aj skrze nich máme možnosť vidieť, ako sa Boh stará o svoju Cirkev. Ako už býva zvykom, chceme vás s nimi trochu bližšie zoznámiť, a to aj pomocou nasledujúcich otázok:

1.) Drahý brat, čo si robil pred nástupom do seminára, čím si sa zaoberal? Kedy si počul Boží hlas, ktorý ťa volal ku kňazstvu, ako sa vyvíjalo tvoje povolanie?
2.) Do seminára si nastúpil približne v polovici septembra. Odvtedy ubehlo niekoľko týždňov. Ako vnímaš prežitý čas? Bolo pre teba ľahké zvyknúť si na nové prostredie, nových ľudí, život v seminári?
3.) Všetci dúfame, že do seminára si nastúpil s túžbou stať sa kňazom. Čo podľa teba súčasní ľudia očakávajú od kňaza? V čom vidíš podstatu kňazstva, ktoré aspekty by si rád vyzdvihol, ak ti Boh dá milosť a budeš vysvätený za kňaza? Čo by si chcel ponúknuť ľuďom?

Dávid Kimmerling

Vek: 19
Farnosť: Chtelnica
Obľúbený citát: Kto sa modlí určite sa spasí, kto sa nemodlí určite sa zatratí (Sv. Alfonz Maria de Liguori)
Záľuby: história, sakrálna architektúra a umenie, železnica, fotografovanie

1. Moje predchádzajúce štúdium prebiehalo na Arcibiskupskom gymnáziu biskupa Pavla Jantauscha v Trnave, kde som v závere mája tohto roka úspešne zmaturoval. Bezprostredne pred nástupom do kňazského seminára som ešte brigádoval ako sprievodca v kaštieli. K môjmu povolaniu prichádzalo postupne a odrazu zároveň. Odrazu preto, lebo počutie Božieho hlasu a zároveň moja odpoveď naň – to sa udialo počas dvoch, troch jedinečných chvíľ v mojom živote. Zároveň postupne preto, lebo keď sa spätne týmito udalosťami zaoberám, badám, že Boh ma k nim svojou prozreteľnosťou viedol a pripravoval už dlhšie.

2. V seminári si postupne zvykám. Treba vedieť, že život v seminári je veľmi odlišný

od života bežných ľudí žijúcich v rodinách. Asi najzásadnejším rozdielom je pevne stanovená organizácia času a prítomnosť aspektu poslušnosti (ten sa totiž v rodinách akosi dnes vytráca, alebo stráca dôležitosť). Osobne s tým nemám ťažkosti, ba naopak, viac mi to vyhovuje ako prekáža. Teraz si spätne uvedomujem, že mnohokrát som premárnil veľa času zbytočnosťami a nedokázal som zo dňa vyťažiť toľko, koľko som mohol. Tu to určite nehrozí. Cítim radosť a vďačnosť za to, že môžem byť v kňazskom seminári.

3. Momentálne sa necítim schopný povedať, o čom je kňazstvo a aká je jeho podstata. Verím, že čas v seminári bude aj časom približovania k odpovedi na túto otázku. Ak Pán dá a raz budem kňazom, určite by som chcel viesť ľudí k osobnému vzťahu s Ježišom Kristom. Badám, že u mnohých ľudí tento zásadný aspekt chýba. Z toho plynie rozdiel medzi slovnými spojeniami „verím v Boha“ (v jeho existenciu) a „verím Bohu“ (dôverujem mu). Výstižne to vyjadril už zomrelý Mons. Pavol Janáč: „Dôverné spoznanie Krista znamená poznať aj tajomstvá a túžby jeho Srdca, jeho úmysly. K dôvernému poznaniu Ježiša nestačí vedieť, kto je Kristus, ale skôr čo chce Kristus.“

Ján Bednárik

Vek: 21
Farnosť: Lipová
Obľúbený citát: Všetko môžem v mene toho ktorý ma posilňuje.
Záľuby: Šport – futbal, cyklistika, turistika; hudba – vážna, klasická aj moderná; dobré knihy

1. Každé povolanie je veľkým darom. Lebo Boh si nevyberá podľa múdrosti či schopností, ale podľa svojej milosti, lebo On to tak chcel. Také je asi každé povolanie. Odpoveď, kedy sa presne začalo moje povolanie, je asi ťažká, ale bolo to už v detstve, keď som mal okolo 10 – 11 rokov. Už vtedy sa mi páčilo, ako sa pán farár modlí s roztiahnutými rukami alebo koná iné úkony. Toto nadšenie načas opadlo, hoci vnútorne ma trochu vždy niečo ku kňazstvu ťahalo. Nastúpil som na gymnázium do Nitry, kde som stále viac cítil, že Pán ma volá. Po skončení gymnázia som vedel, že chcem ísť do seminára, no nenastúpil som hneď, ale strávil som necelý rok na Ukrajine u jedného kňaza. Bol to rok, v ktorom som sa chcel utvrdiť, či je to naozaj Božia vôľa.

2. Hoci som tu len krátko, vidím, že čas tu rýchlo letí. Ak človek naozaj robí, čo má, istotne sa nenudí. Je tu dosť času na modlitbu, štúdium, ale aj na priateľov, šport či iné záľuby. Môžem povedať, že pre mňa boli začiatky ťažšie, zvyknúť si na seminársky poriadok, hlavne na to, že všetko má svoj čas a keď niečo robím, treba to robiť poriadne, lebo neskôr na to čas už nemusí byť. Kolektív chalanov je tu výborný, dúfam, že budeme aj naďalej spolu vychádzať.

3. Ako niekto raz povedal, že kňazi a Cirkev majú v rukách veľkú moc, pretože ľudia prichádzajú do kostolov, aby hľadali hodnoty, a je na kňazoch, čo im ponúknu. Isteže najväčšou hodnotou je sám Ježiš Kristus vo sviatostiach. A preto, ak raz z Božej milosti budem vysvätený, chcel by som ľuďom ponúknuť Krista, ktorý dáva nádej, ktorý je sám Láskou a ktorý dáva svetlo a radosť aj do našej každodennosti.

Peter Kupkovič

Vek: 21
Farnosť: Petržalka - Svätej Rodiny
Obľúbený citát: Počkáme kým podochádza (J. Tabaček)
Záľuby: jedlo, spánok, rád rozprávam, bycikluje,
počúvam hudbu, pozerám filmy a seriáli,
športujem (futbal, hokejbal, šach)

1. Pred nástupom do seminára som študoval na strednej priemyselnej škole elektrotechnickej. Keď som zmaturoval, po troch mesiacoch som nastúpil do práce. Pracoval som rok ako špecialista infolinky v jednej slovenskej elektrofirme. Boží hlas, ktorý ma zavolal, som započul v priebehu strednej školy a postupne som s pomocou duchovného otca dospel k rozhodnutiu nastúpiť do seminára.

2. Čas, ktorý mi bol daný tu v seminári, vnímam ako dar a požehnanie. Mám možnosť študovať, rozjímať, tráviť čas s Pánom v kaplnke, ale aj so spolubratmi. Tešil som sa do seminára a nemal som nejaký väčší problém si zvyknúť na nové prostredie alebo nových ľudí, keďže som komunikatívny a z mnohopočetnej rodiny (mám piatich súrodencov).

3. Každý človek očakáva od kňaza niečo iné. Myslím si, že v dnešnej dobe, ktorá je poznačená veľkým individualizmom, je potrebné, aby bol kňaz pevne zakorenený v Bohu, aby sa dal viesť za ruku Matkou Božou Máriou a svätými, a tak mohol svojím životom vydávať svedectvo. Jeho čas by mal byť vyvážený vzhľadom na modlitbu a prácu. Aby nebol len niekde zavretý, ale aby aj vytváral živé spoločenstvo, a takisto opačne, aby sa nevenoval len spoločenským akciám, ale aj osobnej modlitbe. Kňaz by mal vedieť ľuďom ponúknuť živú vieru, sprostredkovať vzťah s Bohom a stretnutie s ním.

Matej Kollár

Vek: 21
Farnosť: Galanta
Obľúbený citát: História je učiteľkou života.
Záľuby: čítanie historických kníh a pozeranie filmov,
modlitba, prechádzky, stretnutia s priateľmi

1. Dokončil som pred dvoma rokmi gymnázium v Seredi. Potom som absolvoval 1. ročník UKF v Nitre. Počas tohto roka som pocítil, že mi niečo chýba. Vtedy do môjho života vstúpil Boh, zaklopal mi na dvere, a ja som mu otvoril.

2. Na začiatku mi boli predložené nové informácie (napríklad že dlhší čas neuvidím svojich blízkych, že budem vídať nové tváre bohoslovcov a podobne). Po štyroch týždňoch spoznávam svojich spolubratov, ale bude mi to asi ešte chvíľu trvať. Musím nájsť hranicu, aby sme sa navzájom tolerovali.

3. Ľudia od kňaza očakávajú vedenie, teda aby ich viedol po správnej ceste, aby nezišli z nej a viedli pravý kresťanský život. Keby sa s Božou pomocou stal zo mňa kňaz, chcel by som svoje ovečky viesť ako dobrý pastier do košiara, teda do Božieho kráľovstva.

Martin Szöllősi

Vek: 20
Farnosť: Komárno - sv. Ondreja
Obľúbený citát: Pracujte na budovaní pokoja! Ale neexistuje skutočný pokoj bez pravdy! (František z Assisi)
Záľuby: turistika, modlitba posvatneho ruzenca, futbal, kino

1. Túžbu byť kňazom som pocítil ako päťročný. Intenzívne volanie som prežíval počas posledných piatich rokov. Bolo to pre mňa bolestné hľadanie. Dlhé roky som rozmýšľal nad inými povolaniami a svoju budúcnosť som si predstavoval úplne inak. Možno aj práve preto vnímam svoju prítomnosť v kňazskom seminári ako milosť. Verím, že počas pobytu v kňazskom seminári sa budem meniť v lepšieho človeka.

2. Doteraz prežitý čas v seminári vnímam pozitívne, aj keď je to úplne odlišný štýl života, akým som žil doteraz. Keď som v roku 2013 ako 16-ročný na duchovnej obnove v Ružomberku zažil prvý silný Boží dotyk, nerátal som s tým, že sa mi tak radikálne zmení život. Ale mám vieru, že to stojí za to. Nebo za to stojí. V kolektíve sa cítim byť prijatý.

3. Túžim mať lásku a jednoduchosť sv. Františka z Assisi. Dôveru mladých ľudí a pracovitosť, akú mal sv. Ján Bosco. Cieľavedomosť a obetavosť blahoslaveného dona Titusa Zemana. Pokoru sv. Jozefa Kupertínskeho a hlavne dôveru voči Bohu, akou žila Panna Mária.

Martin Surový

Vek: 26
Farnosť: Skalica
Obľúbený citát: Poučím blúdiacich o tvojich cestách a hriešnici sa k tebe obrátia. (Žalm 51, 15)
Záľuby: knihy, história, prechádzky, záhrada, stretnutia s priateľmi

1. V roku 2015 som dokončil štúdium učiteľstva histórie a náboženskej výchovy na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre. Od septembra toho roku som začal učiť na Základnej škole v Sekuliach. Pracoval som tam dva roky a bola to zaujímavá a dôležitá životná skúsenosť. Tam som si uvedomil, že je pre mňa vzácne ticho, premýšľanie a spoznávanie Boha.

3. Samo povolanie sa vyvíjalo postupne. Boh má veľký zmysel pre humor. Sám som prekvapený, že som bol oslovený a že som prijal pozvanie vydať sa na cestu kňazstva. Nemal som žiadne zjavenie, ani som nepočul anjelský hlas. S pomocou mne blízkeho kňaza som sa zamýšľal nad talentami, ktoré mi Boh zveril, nad tým, ako ich čo najlepšie využiť v prospech druhých a ako naplniť Božiu vôľu v mojom živote a tak dosiahnuť (večné) šťastie.

2. Čas, ktorý som doteraz strávil v seminári, priniesol do môjho života mnoho noviniek. Asi najdôležitejšou zmenou pre mňa je pravidelný modlitebný a duchovný režim. So spolužiakmi prvákmi a duktormi Tomášom a Marekom si rozumieme veľmi dobre. Vďaka tomu, že nás spája viera v Boha, mám pocit, že sa s nimi poznám už veľmi dlhý čas. Čo sa

týka seminárneho poriadku, na ten si zvykám postupne. Skoré ranné vstávanie (5:30) mi zatiaľ problémy nerobí, pretože aj v minulosti som zvykol vstávať v skorších ranných hodinách. Povzbudením pre mňa bola púť do Talianska. Veľmi ma povzbudila návšteva Eremo delle Carceri, pustovne sv. Františka v Assisi. Čas v seminári je veľmi vzácny a chcel by som ho využiť čo najlepšie, aby som sa dobre pripravil na budúcu službu kňaza.

3. Myslím si, že v súčasnej dobe, ktorá je poznačená materializmom a sekularizmom, bude potrebné inšpirovať sa životom prvotnej Cirkvi. Konkrétne mám na mysli dobrý osobný príklad života kňaza, utváranie živých spoločenstiev, ktoré budú prežívať vieru aj navonok, návštevy rodín, spoznávanie farníkov a podobne. Dôležité je vyučovanie ľudu o pravdách viery a vyvracanie rôznych náboženských mýtov a synkretických názorov, pretože predstavy ľudí o Bohu, Cirkvi a viere sú dnes značne nesprávne.

Kňaz by mal byť hlavne muž modlitby, ľudský, autentický, múdry a inšpiratívny pre okolie. Mal by okolo seba rozdávať radosť a pokoj, pretože to sú znaky Božieho kráľovstva. Ak Boh dá, jedného dňa by som sa v pastorácii chcel zamerať na katechézy, vzdelávanie ľudu vo veciach viery, pomáhať mladým rozpoznávať povolanie a šíriť úctu k Božiemu milosrdenstvu. (Kto neprijíma milosrdenstvo, toho čaká spravodlivosť.)

Viktor Varga

Vek: 19
Farnosť: Nový Život - Eliášovce
Obľúbený citát: Poslušný až na smrť, až na smrť na kríži. (Flp 2, 8)
Záľuby: čítanie, plávanie, cestovanie,...

1. Pred nástupom do kňazského seminára som študoval na strednej zdravotníckej škole v Bratislave v odbore zdravotnícky laborant. Božie volanie som určitým spôsobom začal pociťovať počas prípravy na sviatosť birmovania. Odvtedy sa toto volanie vo mne postupne prehlbovalo, až som sa rozhodol pokračovať v štúdiu na RKCMBF UK a zároveň nastúpiť na formáciu v kňazskom seminári.

2. Na tunajší život som si zvykol už počas prvých dní. Čo sa týka denného programu, zatiaľ si rozumieme a nerobilo mi problém ani ranné vstávanie, lebo aj počas strednej školy som musel skoro vstávať. So spolubratmi si veľmi dobre rozumiem, sú to príjemní ľudia.

3. Na túto otázku sa dosť ťažko odpovedá. Podľa môjho názoru by mal byť kňaz človekom, ktorý ľudí duchovne vedie, ktorý ich učí o Bohu a o sviatostnom živote. A práve toto by mohli byť tie aspekty, ktoré, ak Pán dá, by som chcel ponúknuť ľuďom vo svojej kňazskej službe.

Tamás Ollé

Vek: 30
Farnosť: Veľký Meder
Obľúbený citát: Dobre vidíme iba srdcom. To hlavné je očiam neviditeľné. (S. Exupéry: Malý princ)
Záľuby: čítanie, fotografovanie, rytierske športy, rytierske ukážky, lukostreľba, airsoft, skauting, hudba, film

1. Pred seminárom som pracoval na viacerých miestach. Bol som záhradníkom, plavčíkom, administratívnym pracovníkom, učiteľom informatiky, tajomníkom, organizátorom, vedúcim obchodu. Bol som pomocníkom kostolníka, potom som sa stal hlavným miništrantom, lektorom a ceremonárom. Vtedy som viackrát zostal sám v kostole, a modlil som sa k Pánovi, aby mi dal možnosť a vedomosť.

2. Nepovedal by som, že to bolo ľahké. Dovtedy som žil takmer sám a skoro po 10 rokoch sedím opäť v školskej lavici. Študoval a pracoval som v maďarčine aj v Maďarsku a teraz študujem teológiu (podľa mňa jeden z najťažších odborov) po slovensky. So spolubratmi mám dobrý vzťah. Viem, že sme z viacerých miest, sme rôznorodí, ale dúfam a verím, že toto nebude našou slabosťou, ale našou silou.

3. Ako miništrant som videl viaceré typy kňazov, ale ani jeden z nich nemôže spĺňať všetky podmienky ľudu. Asi to je nemožné... Ako učiteľ a skaut som sa stretol s rodinami, kde boli vážne problémy. Skúsil som im pomôcť, ale nemohol som im dať Božiu lásku.

Ak mi Boh dá tú milosť, že budem kňazom, tak chcem byť kňazom pre mládež, pre tých, ktorí sú osamelí, úbohí. Kňaz a človek pre rodiny a dôchodcov v núdzi.

Samuel Polednák

Vek: 19
Farnosť: Sereď
Obľúbený citát: Hľa služobnica Pána,
nech sa mi stane podľa tvojho slova. (Lk 1,38)
Záľuby: Pobyt v prírode, bicykel, stretnutia s priateľmi,
čítanie dobrých kníh

1. Pred nástupom do seminára som bol vcelku normálny násťročný chlapec so všetkým, čím sa ľudia v takom veku zaoberajú a čím žijú. Priznám sa, že na otázku povolania sa mi dosť ťažko hľadajú slová, keďže Božie povolanie každého človeka a zvlášť mňa samého je pre mňa veľkým tajomstvom. Ako veriaci človek som pocítil vnútornú túžbu odpovedať na Ježišovo pozvanie „poď a nasleduj ma“ práve v kňazskom seminári. Myslím, že to pokojne mohlo byť aj inak, a Pán Boh nám nepredkladá len jednu cestu, po ktorej sa musíme nevyhnutne vydať. Prvýkrát som sa myšlienkou, že sa stanem kňazom, začal zaoberať niekedy okolo nástupu na strednú školu. Rozhodnutie podať si prihlášku neprišlo zo dňa na deň, ale postupne zrelo v modlitbe, službe vo farnosti... Všetko nebolo hneď priamočiare a jednoduché, ale ako sa hovorí: „Čo nič nestojí, za nič nestojí.“

2. Čas od nástupu mi ubehol skutočne rýchlo. Myslím, že som si na nové prostredie zvykol celkom dobre. Keďže sme z našej farnosti viacerí bohoslovci, mal som už vopred istú predstavu o živote v seminári. Na gymnáziu som nebol najusilovnejší, takže sa mi trocha ťažšie zvyká na štúdium. Celkovo však hodnotím seminársky poriadok ako pozitívnu vec a určite by som každému odporučil aspoň týždenný pobyt v našom formačnom dome. Ako chlapcovi z malého mesta sa mi ťažšie zvykalo na Bratislavu. V prvé dni som sa tu cítil dosť stratený. Počas vychádzok som však zistil, že naše hlavné mesto má svoje čaro a pekné zákutia... Na spoločný život som si zvykol pomerne ľahko, keďže mám súrodencov a dosť času som prežil na mládežníckych táboroch a víkendových stretnutiach, kde sa človek naučí žiť v spoločenstve.

3. Myslím, že väčšina ľudí aspoň podvedome stále vidí v kňazovi „duchovného otca“, teda očakávajú, že bude duchovný: že to bude muž, ktorý žije s Bohom hlboký a osobný vzťah a ktorý im k nemu ukáže cestu. A tiež, že bude otcom svojej farnosti, jednoducho, že bude spoľahlivo prítomný pri ich životných radostiach aj bolestiach. Podstata kňazstva podľa mňa tkvie v uvedomení si, že v novom zákone jestvuje už len jeden večný kňaz Ježiš Kristus. On dáva vysväteným mužom na svojom kňazstve účasť, aby ostal verný svojmu prísľubu, že zostane so svojím ľudom po všetky dni až do skončenia sveta. Ježiš s nami ostáva cez službu kňazov ako živý Chlieb. Ostáva s nami však aj inak ako pod sviatostnými spôsobmi. A tak je kňaz aj tým, čo o ňom hovorí sv. Ján Mária Vianney: „Kňaz je láskou Ježišovho srdca.“ Stálou pripomienkou na Ježišovu dávajúcu sa lásku, ktorej vrcholným prejavom je opäť Eucharistia. Ak Pán Boh dá a budem vysvätený, chcel by som, aby sa na mne splnila modlitba biskupa pri kňazskej vysviacke: „Prijmi obetné dary svätého ľudu a obetuj ich Bohu. Uvedom si, čo budeš konať, pripodobni sa tomu, čo budeš držať v rukách a naplň svoj život tajomstvom Pánovho kríža.“

Peter Németh

Vek: 20
Farnosť: Štvrtok na Ostrove
Obľúbený citát: Poslušný až na smrť.
Záľuby: športy(hlavne futbal a hokej), cestovanie, čítanie kníh

1. Prvýkrát som počul volanie pred štyrmi rokmi. Vtedy som si ešte neuvedomoval naplno, že má Boh so mnou takýto plán. Čím som bol starší, tým častejšie som zacítil túžbu ísť do seminára. Nakoniec som sa rozhodol odpovedať Bohu áno na jeho volanie. Bolo to však ťažké rozhodnutie, za ktorým stálo veľa modlitieb a veľa premýšľania. Som však šťastný, že som sa takto rozhodol a že môžem byť teraz v seminári.

2. Život v seminári sa mi veľmi páči. Predtým ako som nastúpil, som sa trocha bál, čo ma tu čaká. Nakoniec som spokojný. Páči sa mi denný poriadok, je tu veľmi dobré spoločenstvo. Aj na izbe je to príjemné. So spolubratmi sa dá vždy dobre dohodnúť a aj náš viceduktor, ktorý so mnou býva na izbe, je veľmi príjemný. Spolu s duktorom si poctivo plnia svoje funkcie.

3. Podľa mňa dnes ľudia čakajú od kňaza, že im dá v prvom rade dobrý príklad. Má vydávať svedectvo o Kristovi. Ľuďom by mal pomáhať, keď potrebujú pomoc. Ja by som chcel ponúknuť ľuďom hlavne dobré spovede a duchovnú pomoc. Uvedomujem si, že problémy človeka sa vyriešia v prvom rade vtedy, keď sa budú môcť niekomu vyrozprávať a budú od neho počuť povzbudivé slová. A hlavne, ako som spomenul, nemal by len učiť ľudí, ale sám nasledovať Krista, aby vydával ľuďom dobré svedectvo.

Za odpovede ďakuje Dávid Zahradník

„Nik nemá väčšiu lásku ako ten, kto položí svoj život za svojich priateľov.“ (Jn 15, 13)

Titus Zeman

Dňa 30. septembra 2017 bol na petržalskom sídlisku vyhlásený za blahoslaveného don Titus Zeman, kňaz a mučeník za duchovné povolania. O 10.30 sa začala svätá omša, ktorej predsedal prefekt Kongregácie pre kauzy svätých, kardinál Angelo Amato. Za účasti mnohých veriacich bol povýšený na oltár ten, ktorý, podľa Ježišových slov, položil život za svojich priateľov a nedal sa odradiť krutým fyzickým a psychickým mučením. Kto bol tento saleziánsky kňaz a hrdina našich čias?

Titus Zeman sa narodil 4. januára 1915 vo Vajnoroch, dnes už časti Bratislavy. Jeho rodičia, Ján Zeman a Agneša, rodená Grebečiová, boli maloroľníci, preto bol Titus vychovávaný v skromnosti a jednoduchosti. Napriek materiálnej chudobe bola u Zemanovcov hlboko zakorenená viera a ľudová zbožnosť. Titus pristúpil k prvému svätému prijímaniu v máji 1923 a v júli 1924 prijal sviatosť birmovania. Korene jeho kňazského povolania siahajú do roku 1925, keď sa pre zdravotné ťažkosti nemohol zúčastniť púte do Šaštína. Poprosil však pútnikov z Vajnôr, aby sa za neho u Matky Božej prihovárali. Po návrate z púte Titovi stačilo vidieť iba vrcholky zástav a bol uzdravený z choroby. Z vďaky Panne Márii sa vtedy rozhodol, že sa

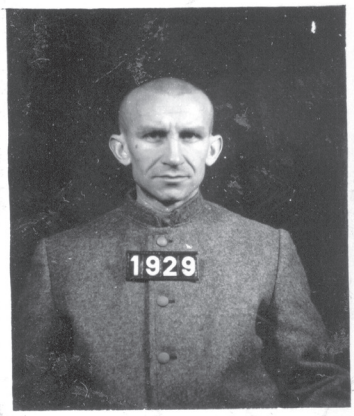

stane kňazom a saleziánom. Tak 1. septembra 1927 nastúpil do Šaštína, kde ho najskôr predstavený nechcel prijať, no keď videl jeho odhodlanie a horlivosť, nezostávalo mu nič iné, ako mu dovoliť zostať. Do noviciátu nastúpil vo Svätom Beňadiku (dnes Hronský Beňadik). Bol vynikajúcim študentom, a tak bol poslaný na štúdiá do Ríma, kde sa vzdelával na Gregoriánskej univerzite. Kňazskú vysviacku prijal 23. júna 1940 prijal v Turíne, v meste, kde pôsobil jeho duchovný patrón, sv. Ján Bosco a ktoré je centrom saleziánskej spirituality a formácie. Primičnú svätú omšu slávil v auguste v rodných Vajnoroch. Vo svojich kňazských rokoch pôsobil ako kaplán na Miletičovej ulici v Bratislave a v Šenkviciach, ale aj ako profesor chémie na biskupskom gymnáziu v Trnave. Uvedomoval si potrebu vzdelania mladých ľudí a preto, aby im mohol poskytnúť lepšie informácie vo vedeckej sfére, študoval chémiu a prírodopis na Slovenskej univerzite v Bratislave.

Dôležitý zlom v jeho živote nastal v roku 1950, keď sa po stretnutí s donom Ernestom Macákom rozhodol pomôcť mladým bohoslovcom a kňazom utiecť z komunistického Československa do Talianska, kde by mohli pokračovať vo svojich štúdiách a v kňazskej formácii. Ako neskôr vo svojej obhajobnej reči pred súdom povedal, jeho úmysel bol čisto náboženský, aby títo klerici mohli žiť kňazským životom. Nesledoval pri tejto svojej činnosti žiadne politické ciele a robil to z pohnútok vďačnosti voči saleziánom, ktorí ho vychovávali.

V prvej výprave, v auguste 1950, previedol Titus cez rieku Moravu šesť saleziánskych bohoslovcov a jedného diecézneho kňaza. Ich cesta viedla cez dedinku Závod, cez Viedeň a územie Rakúska až do Turína. Krátko po tejto výprave sa don Zeman spolu s prevádzačom vrátili do Československa. Druhá výprava sa uskutočnila v októbri toho istého roku. Jej účastníkmi boli ôsmi saleziánski bohoslovci, štyria kňazi a jeden bohoslovec z rehole minoritov. Počas prechodu cez rieku Moravu, ktorá bola v tom čase veľmi rozvodnená, sa Titus opäť utiekal k Panne Márii a tá ho zasa nenechala bez pomoci. Nakoniec sa po dlhej ceste dostali v novembri do Turína. Osudnou sa stala tretia výprava v apríli 1951, v ktorej chcelo prejsť za hranice 22 ľudí. Kvôli rozvodnenej rieke sa rozhodli, že pokus odložia, a tak sa rozdelili s úmyslom vrátiť sa späť a zopakovať prechod neskôr. Titus s niektorými spoločníkmi sa rozhodli, že počkajú do zotmenia a potom odídu. V lese, kde sa skrývali, ich však našla ozbrojená pohraničná stráž a zadržala Tita i jeho dvoch priateľov. Neskôr boli internovaní v leopoldovskom väzení, kde sa pre mladého saleziánskeho kňaza začalo peklo na zemi.

V nasledujúcich rokoch bol Titus väznený a vypočúvaný, čo bolo spojené s drastickými spôsobmi mučenia. Týmto neľudským zaobchádzaním a týraním, a to len preto, že bol kňazom, chceli od neho dosiahnuť vykonštruované priznanie. Napríklad ho zatvárali do miestnosti bez svetla a jedla, nútili ho vypovedať v noci a prerušovali mu spánok, čo spôsobovalo nemalé telesné ujmy na zdraví. V roku 1952 bol odsúdený na 25 rokov väzenia. Jeho väzenské

roky prebiehali na miestach ako Ilava, Mírov, Jáchymov, Valdice a Leopoldov, kde vykonával ťažké práce. V roku 1964 bol podmienečne prepustený, avšak nemohol vykonávať svoje povolanie, ale musel pod stálou kontrolou agentov ŠtB pracovať ako robotník. Až v roku 1968 dostal súhlas vykonávať kňazskú službu verejne. Jeho podlomený zdravotný stav ako následok dlhého a krutého mučenia mu však spôsobil srdcový infarkt a neskôr, ako 54-ročný, 8. januára 1969, zomrel vo Vajnoroch.

Obeta tohto kňaza, ktorého silou bolo umučenie Ježiša Krista a jeho ochranou bola Nebeská Matka, sa stala úrodnou pôdou pre povolania, ktoré pomohol zachrániť. Jeho kňazstvo pokračovalo v kňazstve tých, ktorých previedol cez hranicu. Mnohí z nich sa stali významnými básnikmi, teológmi, profesormi, ľuďmi, ktorí pomáhali udržiavať cirkevný život na Slovensku v ťažkých časoch komunizmu aj napriek tomu, že nežili vo svojej vlasti.

Čo môže Don Titus povedať ľuďom súčasnej doby? Je svedkom Ježiša Krista dnešných čias. Vidíme v ňom príklad odvahy, sily, nádeje a najmä vytrvalej lásky. Lásky k bratom, k vlasti, k pravde, ku kňazstvu, ale najmä lásky k Bohu a k Nebeskej Matke Márii, ktorí ho sprevádzali celý jeho život. Je neúnavným vzorom boja za pravdu, ako aj mnohí iní mučeníci, biskupi, kňazi, zasvätení i laici, ktorí sa stali obeťami vtedajšej komunistickej diktatúry. Jeho osoba je živým svedectvom o tom, že človek, ktorý sa vytrvalo modlí, študuje a je verný Bohu, môže bojovať proti akýmkoľvek nepriateľom, či už to bol v minulosti komunizmus, alebo dnes rôzne formy, ktoré niekedy menej viditeľným spôsobom útočia na Cirkev a chcú ju zničiť. Preto sa nebojme a nezostaňme leniví a ľahostajní, vyjdime z pohodlia našich istôt a bojujme proti nepriateľom našou každodennou zodpovednou prácou, štúdiom a modlitbou, ktoré nášmu blahoslavenému neboli vonkoncom cudzie, ba čo viac, boli prameňom jeho každodenného zápasu o svätosť.

Frederik Mudrák

Svedectvo prváka

Viktor Varga

V mnohých častiach Svätého Písma, ako zjaveného Božieho Slova, sa stretáme s rôznymi situáciami, v ktorých Pán povoláva apoštolov a prorokov do svojej služby. S takýmto povolaním sa stretávame aj v dnešných časoch, keď si Pán ako dobrý Pastier povoláva niektoré svoje deti do služby Cirkvi. Toto Pánovo volanie v nás postupne rastie. Jeden duchovný otec mi raz povedal, že je potrebné, aby sme sa o toto povolanie starali, lebo ho môžeme zveľaďovať, ale môžeme oň aj prísť. Je preto veľmi dôležité, aby sme sa modlili za kňazské povolania.

Božie volanie do služby Pánovej vinice mnohokrát vnímame ako určité mystérium – tajomstvo. Nevieme, prečo si Pán vyvolil práve nás, ale je na nás, aby sme predstúpili pred Pána a povedali: „Fiat voluntas tua“ – nech sa stane vôľa Tvoja, Pane.

Ja osobne som svoje povolanie spoznával postupne. Ako šesťročný som začal miništrovať v našom farskom kostole a tým sa zapájať do farského spoločenstva. Zo začiatku to boli len nedeľné sväté omše, ale postupom času som začal chodiť na sväté omše aj počas týždňa. Čo ma vlastne povzbudzovalo na miništrovaní? V prvom rade to bola Božia prítomnosť, ktorú som pociťoval pri každej svätej omši, a ako malému dieťaťu sa mi veľmi páčili liturgické odevy a gestá pána farára. Samozrejme, ako u mnohých spolubratov, ani u mňa nechýbala hra na svätú omšu. Ba na niektoré som si pripravil aj vlastný liturgický odev, ktorý pri retrospektívnom vnímaní vyzeral dosť komicky.

Neskôr, ako som postupne rástol, prišiel čas na prvé sväté prijímanie, na ktoré som sa poctivo pripravoval. Po slávnostnej nedeľnej svätej omši, v rámci ktorej sme prvýkrát v našom živote prijali živého Boha v Eucharistii do nášho srdca, som pocítil niečo zvláštne. O pár rokov som zistil, čo bolo to zvláštne, čo som pocítil v tom momente, keď som predstúpil pred kňaza, ktorý pred mojou tvárou držal belavú hostiu a ja som mu odpovedal moje „amen“. V tej chvíli som prijal do môjho srdca toho istého Krista, ktorý pred vyše 2000 rokmi pre mňa a pre každého jedného z nás vylial svoju predrahú krv na kríži. A tento pocit mám až

... Poď za mnou!
On vstal a išiel za ním.
(Mk 2,14)

dodnes pred každým svätým prijímaním.

Nadišla chvíľa sviatosti birmovania. Počas príprav na túto sviatosť som asi prvýkrát začal uvažovať o kňazskom povolaní. Ale postupom času táto myšlienka upadla. Rozhodujúce však bolo obdobie, keď som si mal vybrať strednú školu, na ktorej by som chcel študovať. Vtedy som dlhý čas rozmýšľal, ktorým smerom sa vybrať. Opätovne vo mne vzbĺkol plameň túžby po kňazstve. Avšak po dlhšom rozmýšľaní a zvažovaní som sa rozhodol pokračovať v štúdiách na strednej zdravotníckej škole v Bratislave v odbore zdravotnícky laborant. Boli to jedny z mojich veľmi pekných rokov života, za ktoré som veľmi vďačný. Nadobudol som nové poznatky aj v inej životnej sfére.

Počas tohto štúdia sa mi znova a znova pred očami objavovala myšlienka kňazstva. Až som sa jedného dňa svojmu kamarátovi zdôveril, že sa chcem stať kňazom. Od tej chvíle som sa všetkými silami snažil čo najlepšie pripraviť práve na túto cestu. Napokon vo februári tohto roka som si podal prihlášku na RKCMBF UK a po absolvovaní prijímacích pohovorov som nastúpil do kňazského seminára.

Pri zamýšľaní sa o svojom povolaní mi napadlo, koľkým ľuďom som vďačný. V prvom rade ďakujem Pánovi za tento nesmierny dar a zároveň ho prosím o potrebné milosti, aby som v tomto jeho volaní vytrval. Neodmysliteľne som vďačný Panne Márii, ktorá ako ozajstná Theotokos (Bohorodička) ma svojou materinskou láskou ochraňuje na mojich cestách. Samozrejme ďakujem svojim rodičom a starým rodičom, ktorí ma svojou pomocou a povzbudzovaním podporujú na ceste smerom k Pánovi.

Čo by mohlo byť povzbudením pre vás, milí čitatelia: Nikdy nezanevrite na tri základné piliere: na modlitbu, mariánsku úctu a na eucharistickú adoráciu. Práve toto sú posily, ktoré nás privádzajú bližšie k Bohu.

MinFa DoD

V našom seminári sa aj tento rok počas prvého decembrového víkendu konal Deň otvorených dverí pre miništrantov. Brány seminára sa pre minfákov otvorili v sobotu 2. 12. v dopoludňajších hodinách. Miništrantov prišlo okolo sto. Tento rok sa niesol v duchu veľkých slovenských cirkevných osobností. Oficiálny program sa otvoril v aule Benedikta XVI. za účasti predstavených seminára, dekana fakulty vdp. Vladimíra Thurza a hovorcu KBS vdp. Martina Kramaru. Po ňom boli miništranti rozdelení do dvoch skupín na základe veku a následne zazneli povzbudzujúce prednášky pána dekana a pána hovorcu. O dvanástej hodine bola svätá omša v katedrále sv. Martina, pri ktorej sa miništrantom prihovoril pán arcibiskup Mons. Stanislav Zvolenský. Po dobrom guláši, ktorý varil náš spolubrat Pavol za pomoci ďalších spolubratov, nastal čas vydať sa na poobedňajší program. V rámci tohto programu bolo možné navštíviť tiež rodisko bl. dona Titusa Zemana – Vajnory. Túto príležitosť využila skoro až polovica zúčastnených miništrantov. Po návrate do seminára bola pripravená vynikajúca večera na taliansky spôsob. A večer? Ten už ako zvyčajne patril divadlu, tento rok pod vedením nášho spolubrata Mateja Pinkasa. Hlavnou myšlienkou bol príbeh mladého chlapca Martina, ktorý po bujarom mladíckom živote prežil osobnú konverziu až napokon sa stal kňazom. Jeho životným vzorom a sprievodcom v jeho povolaní bol jeho patrón sv. Martin. Samozrejme nechýbala ani adorácia za duchovné povolania. V nedeľu sme začali spoločnou modlitbou ranných chvál, po ktorých nasledovalo rozjímanie s jednotlivými bohoslovcami. O deviatej hodine bola opäť svätá omša v katedrále, ktorú celebroval pán prefekt vdp. Milan Puškar. Po slávnostnom nedeľnom obede nastal čas odchodu domov. Veríme, že všetkým miništrantom sa páčilo a tešíme sa na stretnutie na letnom tábore MINFA 2018.

Martin Neumann

MinFa 2017

Na začiatku prázdnin často vyvstáva otázka pre mladých chlapcov – miništrantov, ako zmysluplne prežiť tento čas oddychu a voľnosti od školských povinností. Sme veľmi radi, že sa našla hŕstka mladých chalanov, ktorá neváhala a prihlásila sa na Miništrantské Fary. Po tretíkrát sme vstúpili do malebných dediniek Častá, Horné Orešany a Trstín.

Tak ako prvý či druhýkrát nás minfákov privítali miestni farári. Za ich pomoc a ochotu sme im veľmi vďační. Rovnako patrí vďaka obetavým a dobrým ľudom, vďaka ktorým bola vždy naša chladnička, ale aj pivnica plná všetkého, čo sme potrebovali! Sme veľmi radi, že vo všetkých troch obciach sa našlo veľa ochotných ľudí, ale aj podnikateľov, ktorí pre náš projekt ukrojili so svojho zisku.

Trávenie spoločného času počas niekoľkých dní sa začalo v utorok v poobedňajších hodinách, keď minfáci postupne prichádzali na faru, vybaľovali kufre, sliedili po najexkluzívnejšom matraci na spanie, nosili z domu nabalené dobroty do kuchyne od svojich maminiek a starých mám. Minfa tábor je Božie dielo, takto ho vnímajú nielen minfáci – bohoslovci, ale i minfáci – miništranti, kňazi a pevne veríme, že aj ľudia, medzi ktorých Minfa zavíta. V samom hesle celého tábora je: všetko sa točí okolo Krista. Najkrajšie spoločenstvo s Kristom a s ľuďmi, medzi ktorých Minfa zavítala, bolo vždy pri svätej omši. Preto aj prvým spoločným a otváracím bodom programu bola svätá omša. Tá bola počas celého tábora prvoradým bodom, od ktorého sa všetko odvíjalo. Po svätej omši prišla na rad veľmi obľúbená časť Minfa táborov, a to spoločná opekačka. Počas nej prišlo k zoznámeniu medzi bohoslovcami a minfákmi. To, že celá Minfa sa točí jedine okolo Krista, sme mali možnosť prežívať vo farskom spoločenstve nielen počas dennej svätej omše, ale aj počas nedeľných slávnostných vešpier, štvrtkovej adorácie, piatkovej krížovej cesty, modlitby posvätného ruženca, sobotného futbalového

turnaja, počas ktorého medzi nás prišli naši otcovia biskupi. V prvom turnuse to bol otec arcibiskup Stanislav Zvolenský a v druhom turnuse otec biskup Jozef Haľko. Po oboch svätých omšiach s otcami biskupmi nasledovala diskusia.

Téma, ktorú sme si zvolili pre tohtoročnú Minfu, bola VYDAJ SVEDECTVO. Čo to znamenalo pre minfákov konkrétne? Počas týždňa sa snažili byť svedkami čestnosti spravodlivosti, prajnosti, čo sa ukázalo najmä pri plnení si povinností, napríklad umývania riadu po obede či večeri, počas celodennej túry alebo krížovej cesty, ktorú si mali sami napísať. Prajnosť sa ukázala hlavne v sobotňajšom spoločnom stretnutí všetkých troch fár v Trstíne a v Častej, kde si najskôr pochutnali na kotlíkovom guláši pripravenom bohoslovcami a rodinou Záhradníkovcov. Následne sa začal, na dobré vytrávenie, vedomostný kvíz, kde sa ukázalo, ako počas katechéz dávali pozor. Potom na zahriatie boli vyskúšané aj ich sily v preťahovaní lanom, v hode frisbee do diaľky, v hode americkou futbalkou na cieľ a štafetou. Všetko vyvrcholilo dlho očakáva-

ným zápolením vo futbale medzi jednotlivými farami. Pri súťažení sa malo ukázať, čo sa miništranti za ten týždeň naučili. Budú navzájom spolupracovať? Dokážu sa zachovať fair-play? Môžeme povedať, že aj vo chvíli, keď mali chlapci „horúce hlavy“, mnohí sa dokázali zachovať ako hrdinovia. V dnešnej dobe je to tak, ak chce niekto vydať svedectvo ako kresťan, musí mať v sebe aspoň kúsok hrdinu.

Možno povedať, že týždeň preplnený zábavou, hrou, súťažením, nadväzovaním nových kamarátstiev dal zabrať všetkým minfákom. Turnus prešiel ako voda, a bolo treba sa vrátiť do svojich domovov. Veríme, že počas týždňa, keď sme sa usilovali stať sa hrdinami pre súčasný svet, sa nám to aspoň trošku podarilo, a máme túžbu v tom pokračovať aj naďalej. MINFÁCI – HRDINOVIA, DOVIDENIA O ROK.

MinFa team

KALENDÁR 2018

Január

Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Február

Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28				

Máj

Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

Jún

Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

September

Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

Október

Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Kňazský seminár sv. Cyrila a Metoda v Bratislave

Marec

Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

Apríl

Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

Júl

Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

August

Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

November

Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

December

Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

Otče náš

Drahí čitatelia Adsumu, po sérii článkov o sviatostiach, sme sa rozhodli vianočné číslo venovať teologickému pohľadu na základnú modlitbu kresťanov Otče náš. Každý z nás sa ju modlí, a to i niekoľkokrát za deň. Uvedomujeme si však, o čo v nej nášho nebeského Otca prosíme, či to, ako spolu jednotlivé prosby vnútorne súvisia? Rozhodol som sa ponúknuť Vám pohľad, ktorý môžeme nájsť v učení Katolíckej Cirkvi.

Modlitba

Pane, nauč nás modliť sa

V Evanjeliu podľa Lukáša čítame, ako učeníci raz videli, ako sa Ježiš modlil. Tu jeden z nich povedal Ježišovi: „Pane, nauč nás modliť sa, ako Ján naučil svojich učeníkov“ (porov. Lk 11,1). Niet sa čo čudovať, apoštolom bolo známe, že sa ich Učiteľ rád v ústraní modlí. Vidiac jeho jedinečný vzťah s Bohom je pochopiteľná ich túžba po podobnom vzťahu postavenom na úprimnej osobnej modlitbe. Ježiš preto zveril svojim učeníkom a skrze nich i celej Cirkvi základnú kresťanskú modlitbu. V evanjeliách sa zachovala v dvoch verziách – u Lukáša v kratšej (obsahuje päť prosieb) a u Matúša v dlhšej (sedem prosieb). Cirkevná tradícia si zachovala dlhšiu verziu (Mt 6,9 – 13):

Otče náš, ktorý si na nebesiach,
posväť sa meno tvoje,
príď kráľovstvo tvoje,
buď vôľa tvoja, ako v nebi, tak i na zemi.
Chlieb náš každodenný daj nám dnes
a odpusť nám naše viny,
ako i my odpúšťame svojim vinníkom,
a neuveď nás do pokušenia,
ale zbav nás Zlého.

Svedectvo cirkevných otcov – najdokonalejšia modlitba

Od najstarších čias stavali cirkevní otcovia Modlitbu Pána na piedestál. Už na prelome 2. a 3. storočia píše Tertullianus: *„V Modlitbe [Pána] je skutočne obsiahnutý súhrn celého evanjelia.“* A naozaj, Kristus ohlasoval príchod Božieho kráľovstva a prišiel vyplniť vôľu svojho Otca – vykúpiť všetkých ľudí. Aby nám ostal vždy nablízku, dal nám za pokrm Nebeský chlieb svojho Tela – Eucharistiu. Prinášal človeku odpustenie hriechov a svojou smrťou a zmŕtvychvstaním vytrhol ľudstvo z pazúrov diabla.

V podobnom duchu aj sv. Augustín píše o vzťahu žalmov k prosbám Otčenáša: *„Ak prejdeš všetky slová svätých prosieb, myslím, že nenájdeš nič, čo by neobsahovala a v sebe nezahŕňala táto Pánova modlitba.“* Otčenáš je teda modlitbou, ktorá vyniká spomedzi všetkých modlitieb, a to tým, že sú v nej vyjadrené všetky základné prosby, ktorými sa od vekov obracali veriaci na Boha.

Svätý Ján Zlatoústy nám pripomína: *„Pán nás učí modliť sa spoločnú modlitbu za bratov. Veď nehovorí Otče môj, ktorý si na nebesiach, ale Otče náš, prosiac za celé spoločné telo Cirkvi.“* Kedykoľvek sa teda modlím Modlitbu Pána, či už v chráme, cestou v autobuse, kráčajúc po rušnej ulici či dokonca za zatvorenými dverami mojej izby, nemodlím sa len za seba a svoje potreby, ale aj za mojich bratov a sestry. Duchovne sa spájam so všetkými kresťanmi, ktorí sa modlia tú istú modlitbu, a prosím o milosti, o dobrodenia, o požehnanie pre mňa samého a zároveň i pre nás všetkých.

A napokon, slová najväčšieho stredovekého teológa – sv. Tomáša Akvinského: *„Modlitba Pána je najdokonalejšia modlitba... V Modlitbe Pána sa nielen prosí o všetky veci, po ktorých môžeme oprávnene túžiť, ale aj v tom poradí, v ako po nich treba túžiť, takže táto modlitba nás učí nielen prosiť, ale aj formuje všetky naše city.“*

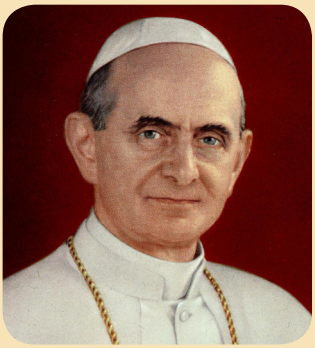

> “Pravidlá modernej modlitby: Budem sa modliť, aby sa hukot áut stal hudbou a aby sa dym továrenských komínov stal kadidlom.”
>
> *pápež Pavol VI.*

Výklad Modlitby Pána

Modlitba Pána obsahuje úvodné oslovenie, po ktorom nasleduje sedem konkrétnych prosieb. Tie sa dajú rozdeliť na dve skupiny: Prvá skupina prosieb nás vedie k Bohu pre Boha samého (tvoje meno, tvoje kráľovstvo, tvoja vôľa). Túžime myslieť na toho, ktorého milujeme. Druhou skupinou sú prosby, ktoré sa dotýkajú našich vlastných životov, v ktorých sa snažíme vybojovať si víťazný veniec slávy – spásu.

Otče náš, ktorý si na nebesiach

Modlitba Pána začína jedinečným oslovením Boha – Otče. Boh je otcom každého z nás, sme jeho deti. Nimi sme sa stali vďaka jeho Synovi – Ježišovi Kristovi, ktorý nám Boha predstavil ako Otca. V Kristovi sme sa navyše stali adoptovanými deťmi Nebeského Otca. Už nie sme otroci, ale Božie deti. Je to vzácne a krásne oslovenie, ktorým sa spájame k modlitbe, a to naprieč všetkými konfesiami (katolíci západní i východní, pravoslávni, evanjelici, rozličné ďalšie protestantské cirkvi). Z úmyslu našej modlitby nevylučujeme nikoho, dokonca ani inovercov či neveriacich – aj oni sú súčasťou toho „my“, ktorým oslovujeme Boha slovami „Otče náš“. Modlíme sa so všetkými ľuďmi a za všetkých ľudí k Otcovi, ktorý sa zjavil v Synovi skrze Ducha Svätého.

Keď hovoríme „ktorý si na nebesiach“, nemáme pod tým rozumieť, že Boh by bol niekde na oblohe, či kdesi ďaleko. Tento biblický výraz znamená spôsob Božieho bytia, jeho vznešenosť. Náš Otec nie je niekde „inde“, ale je „nad všetko“, čo môžeme pochopiť. Nie je

teda nikdy ďaleko. „Keď sa Cirkev modlí ‚Otče náš, ktorý si na nebesiach', vyznáva, že sme Boží ľud, ktorý už má ‚miesto v nebi v Kristovi Ježišovi' (Ef 2,6), je ‚s Kristom ukrytý v Bohu' (Kol 3,3), a súčasne v tomto pozemskom stánku ‚vzdycháme a túžime si naň obliecť svoj nebeský príbytok' (2 Kor 5,2): Kresťania ‚žijú v tele, ale nežijú podľa tela. Bývajú na zemi, ale svoj domov majú v nebi'" (KKC 2796).

Posväť sa meno tvoje

V tejto prosbe na prvom mieste uznávame, že Boh je svätý, no zároveň aj s túžbou a očakávaním prosíme, aby Otcovo meno bolo posvätené v nás samých i medzi národmi. To však závisí od našich vlastných životov a našej modlitby. Ak podľa Petra Chryzológa konáme dobro, Božie meno v nás je zvelebované, ak však konáme zlo, toto meno je hanobené. Zároveň prosíme aj o to, aby sme boli pre neveriacich znamením, v ktorom spoznajú Boha a jeho lásku k človeku. Naše životy majú byť svedectvom pre svet. Preto v Modlitbe Pána prosíme aj o posvätenie našich životov Božím menom v nás všetkých, v ľuďoch celého sveta.

Príď kráľovstvo tvoje

Ježiš počas svojho verejného účinkovania ohlasoval blízkosť Božieho kráľovstva (porov. Mk 1,15), ba dokonca aj jeho prítomnosť medzi ľuďmi (porov. Lk 17,21). Božie Kráľovstvo prichádza od poslednej večere a v Eucharistii, je uprostred nás. Zároveň príde, teda bude naplnené v sláve, keď ho Kristus pri svojom druhom príchode odovzdá svojmu Otcovi. Preto je druhou prosbou zvolanie *„Marana tha"* – „Príď, Pane Ježišu" (Zjv 22,17). Prosíme o konečný príchod Božieho kráľovstva, no zároveň sa zameriavame aj na svet, v ktorom žijeme a pôsobíme – aby sme ho pretvárali na Božie kráľovstvo, ktoré je *„spravodlivosť, pokoj a radosť v Duchu Svätom"* (Rim 14,17).

Buď vôľa tvoja, ako v nebi, tak i na zemi

Aká je Božia vôľa s človekom? *„Aby boli všetci ľudia spasení a poznali pravdu"* (1 Tim 2,4). *„On je trpezlivý ... a nechce, aby niekto zahynul"* (2 Pt 3,9). Otcovu vôľu jednoducho, no zároveň i veľmi hlboko vyjadruje aj Kristus: „Aby ste sa aj vy vzájomne milovali, ako som ja miloval vás" (Jn 13,34). Boh teda chce, aby sme sa v láske k nemu milovali navzájom. To sa nám podarí, keď zjednotíme našu vôľu s vôľou Božieho Syna, ktorý je najlepším príkladom plnenia Otcovej vôle. Sami nezmôžeme nič, no v spojení s Ježišom a v sile Ducha Svätého

dokážeme odovzdať svoju vôľu Otcovi a robiť to, čo sa jemu páči – pracovať na spáse seba i sveta. A čo formula *„v nebi i na zemi“*? To jednoducho znamená *„vždy a všade“*.

Chlieb náš každodenný daj nám dnes

V detskej dôvere sa obraciame na nášho Otca, aby nám dal pokrm v pravý čas (porov. Ž 104,27). Boh, ktorý nám dáva život, nemôže nám nedať pokrm potrebný pre náš život. V tejto prosbe vyjadrujeme aj dôveru, že dostaneme od Nebeského Otca všetky hmotné i duchovné dobrá potrebné na život. Zároveň sme však postavení aj do konfrontácie s dramatickou skutočnosťou hladu vo svete. Modlíme sa, aby sme ako kresťania dokázali na seba vziať zodpovednosť za našich hladujúcich bratov a sestry. Ide tu podľa Kristových slov aj o našu spásu, *„lebo som bol hladný a dali ste mi jesť; bol som smädný a dali ste mi piť“* (Mt 25,35). Nesmieme však zabúdať ani na druhý rozmer tejto prosby – prosbu o Nebeský chlieb, Chlieb života, teda Eucharistiu. Veď Kristovo je telo je pravý pokrm a jeho krv pravý nápoj (porov. Jn 6,55). On je nám posilou na ceste spásy. Preto prosíme Otca, aby sme neboli tejto neopísateľnej milosti nikdy pozbavení.

Odpusť nám naše viny, ako i my odpúšťame svojim vinníkom

V prvej časti prosíme o odpustenie previnení, ktorými sa každý z nás spreneveril príkazu lásky milovať Boha nadovšetko a blížneho ako seba samého. Sme akoby na mieste márnotratného syna, ktorý sa vracia k svojmu otcovi, vyznávame, že sme hriešni a prosíme o odpustenie.

Druhá časť upriamuje našu pozornosť na to, že milosrdenstvo odpustenia nemôže preniknúť naše srdce, ak aj my neodpustíme tým, ktorí nás akýmkoľvek spôsobom zranili. Ježiš v podobenstve o nemilosrdnom sluhovi hovorí: *„Tak aj môj nebeský Otec urobí vám, ak neodpustíte zo srdca každý svojmu bratovi“* (Mt 18,35). Niečo také si vyžaduje, aby sme svoje srdce odovzdali pôsobeniu Ducha Svätého, ktorý ho dokáže pretvárať. Ak my dokážeme odpustiť tým, ktorí nám ublížili či stále ubližujú (teda aj svojim nepriateľom), sami budeme pripravení prijímať bezhraničné Otcovo odpustenie. Znamená to však, že ak neviem či nedokážem momentálne odpustiť svojmu blížnemu, nedostane sa mi odpustenia od Boha? Ak chcem odpustiť, ak nechcem byť otrokom bolesti či hnevu, no rana ešte priveľmi bolí, predsa moja vôľa odpustiť je prvým krokom na ceste odpustenia. Preto môžem prichádzať k Nebeskému Otcovi v dôvere, že mi pomôže otvoriť srdce odpusteniu blížnemu a zároveň i On odpustí mne. Nebudem vám klamať, drahí čitatelia, v tejto prosbe Modlitby Pána musíme zvádzať sami

so sebou tie najťažšie boje, najmä ak sú našimi vinníkmi ľudia, ktorých milujeme a ktorí nás opakovane zraňujú či zrádzajú.

Neuveď nás do pokušenia

Môže ísť napohľad o protirečenie (ako by dobrý Boh mohol uviesť človeka do pokušenia?). Stretáme sa však s problémom, ako správne preložiť jedným slovom grécky výraz, ktorý znamená *„nedovoľ, aby sme prišli do pokušenia“* či *„nedopusť, aby sme podľahli pokušeniu“*. Boh nás práveže od pokušenia chce oslobodiť. Preto ho prosíme, aby nám nedovolil rozbehnúť sa cestou, ktorá vedie k hriechu. Zároveň prosíme o dar rozlišovania, aby sme s pomocou Ducha Svätého spoznali, čo je dobré a čo zlé.

Ale zbav nás Zlého

Za pozornosť stojí, že sa hovorí o Zlom s veľkým „Z“. Prosíme teda o ochranu pred diablom a jeho posluhovačmi, pred Satanom, ktorého jediným cieľom je zničenie duše človeka a jeho večné zatratenie. Nemusíme sa však báť, pretože Kristus už diabla premohol. Musíme však byť obozretní, aby sme nepadli do jeho pascí. Zároveň prosíme, aby sme boli zbavení aj všetkého prítomného, minulého, ale i budúceho zla. Nášmu Nebeskému Otcovi odovzdávame všetky úzkosti sveta a vyjadrujeme túžbu po dare pokoja.

Spätný pohľad

Ak by sme sa pozreli na Modlitbu Pána od posledných slov smerom k prvým, mohli by sme dostať aj nasledujúcu interpretáciu.

Túžime po zbavení sa Zlého, diabla, toho, ktorý prináša skazu a pokušenie. Uchránení, zbavení diabla nebudeme náchylní poddať sa pokušeniu. Bez hriechu a pokušenia dokážeme odpustiť našim bratom a sestrám. V čistote srdca sa potom budeme vedieť deliť s núdznymi o všetky naše dary, budeme vytvárať jednu rodinu na ceste k spáse. Budeme tak napĺňať Otcovu odvekú vôľu s človekom a dosiahneme spásu. Tak zažiari všade vo svete Božie kráľovstvo a Božie meno bude raz a navždy vzývané ako sväté. A v tomto mene budeme všetci spoločne s veľkou odvahou a detskou istotou oslovovať Boha *„náš Otec“*.

Drahí čitatelia Adsumu, želám vám, ale i sebe samému, aby sme nikdy viac nepozerali na Modlitbu Pána ako na niečo samozrejmé, čo môžeme ledabolo odrapotať, ale aby sme vždy mali na mysli hĺbku každej jednej prosby. Aby jedného dňa mohlo z celého sveta zaznieť zborové *„Otče náš“*.

Matej Pinkas

„Trikrát naj“

Pastoračný ročník

Akademický a formačný rok 2016/2017 bol pre mňa novou výzvou. V septembri som nezasadol do vysokoškolských lavíc na fakulte v Bratislave, ale cestoval som naprieč Slovenskom do najstaršej, najmenšej a najchudobnejšej farnosti spišskej diecézy, do Žakoviec. Tam totiž po dohode s rektorom seminára som mal počas jedného roka vykonávať pastoračnú prax.

Priznám sa vám, že cestou vlakom na východ Slovenska mi hlavou preletúvali rôzne myšlienky. Taký prirodzený strach z neznámeho. Ako tam bude, čo tam budem robiť a akí tam budú ľudia. Po prechode cez bránu Inštitútu Krista Veľkňaza, ktorého hlavným predstaveným je vdp. farár Marián Kuffa, som zamieril do miestnosti prvého kontaktu, známej ako knižnica. Tam sedela na prvý pohľad príjemná pani. Keď som sa predstavil, prvá Helenkina otázka bola: „Bol si už dnes na svätej omši?“ „Dnes ešte nie,“ odpovedal som, lebo som takmer celý deň cestoval. Povedala mi: „O šiestej je svätá omša vo farskom kostole, máš ešte pätnásť minút čas. Môžeš tu si zatiaľ zložiť veci, choď na svätú omšu a o ostatnom sa dohodneme neskôr.“ Môj pastoračný ročník sa lepšie začať ani nemohol ako svätou omšou. Práve svätá omša bola počas celého roka stabilný bod môjho dňa. A tak sa začal rok „trikrát naj“.

Deň sme všetci začínali modlitbou svätého ruženca a svätou omšou. Po svätej omši si farár Kuffa rozdelil ľudí do práce. Jedni išli do lesa na drevo, druhá partia sa starala o čistotu areálu inštitútu, a iná partia išla betónovať. S úsmevom poviem, že v Žakovciach na fare je nepísané pravidlo: ak nemrzne vonku pod mínus desať, betónuje sa vonku. Ak mrzne vonku viac ako mínus desať stupňov, betónuje sa vnútri.

Každý musel pracovať, samozrejme podľa svojich možností a schopností. Pred dvanástou hodinou na obed sa práca prerušila a všetci, ktorí pracovali v areáli inštitútu, išli na modlitbu svätého ruženca, po ktorej bol vždy výborný obed vďaka šikovným kuchárkam. Po obede sa pokračovalo v začatej práci. Koniec práce bol okolo štvrtej hodiny, ale ak bolo

treba, pracovalo sa aj dlhšie. Na večeri sme sa stretali okolo pol šiestej. Tí chlapi, ktorý pre nejakú príčinu neboli ráno na svätej omši, išli do farského kostola na omšu o šiestej večer. Ako sme deň začínali, tak sme ho aj končili. Modlitbou svätého ruženca o ôsmej hodine v už spomínanej knižnici. A po nej už bol čas na rozhovory, zdieľanie.

Počas týchto večerov som mal možnosť počúvať osudy ťažko skúšaných ľudí. Ich životy boli poznačené všelijakými zraneniami. Veľa z tých mužov aj žien si mohli sami za to, do akej situácie sa dostali. No ja som tam nebol poslaný, aby som tých ľudí odsudzoval, ale aby som sa ich snažil priblížiť aspoň o malý kúsok naspäť k Bohu.

Aj po skúsenosti zo Žakoviec môžem povedať, že skutočná tragédia človeka nespočíva v tom, že nemá ruku alebo nohu alebo že príde o prácu alebo že nemá na jedlo či ubytovanie, hoci samozrejme toto všetko sú nevyhnutné súčasti života človeka. Skutočné nešťastie pre človeka je strata Boha. Človek bez Boha stráca zmysel života, je mu všetko jedno, nedbá o seba, o svoju rodinu. Ak na vrchole rebríčka životných hodnôt nie je Boh, potom všetko padá a skôr či neskôr sa zrúti, a z človeka ostáva troska. Pokiaľ však človek žije na tejto zemi, vždy má šancu nanovo postaviť zrútený dom. A to je poslaním Žakoviec. V prípade pádu neostať ležať na zemi. Skúsiť začať znova. Raz, dvakrát, sedemkrát a niekto aj sedemdesiatsedemkrát... len nezostať ležať.

Milí čitatelia, nikdy si nevravme, mne sa to nemôže stať, veď ja som...a ja mám..., Pozor! Boh pyšným odporuje, ale pokorným dáva svoju milosť. A práve preto sú Žakovce plné.

Farár sa stará aj o slobodné alebo rozvedené matky s deťmi, sociálne slabšie rodiny. Deti sú vo veku od narodenia až pokiaľ študujú, či už je to základná alebo stredná škola. Takže v Žakovciach som sa mysľou presunul aj ja do školských čias a opakoval si malú násobilku, vybrané slová, opakoval nemeckú gramatiku alebo prechádzal dejinami ľudstva.

Ako to už býva, chuť do učenia sa striedala s nechuťou, plač, krik či trucovanie. A v tomto deti zo Žakoviec vôbec nie sú výnimkou. Naša služba bohoslovcov nebola len o učení. Cez víkend, keď bolo voľno, sme s deťmi pomáhali pri ľahkých prácach v areáli inštitútu a na druhý víkend sme vyrazili na výlet do hôr alebo okolia. Zážitkov, o ktorých by sa dalo písať, je veľmi veľa.

Milí priatelia, aspoň v krátkosti som vám chcel priblížiť môj pastoračný ročník. Som naozaj vďačný Bohu za tento rok, predstaveným seminára, a Mariánovi Kuffovi, že ma prijal, a tak som mal možnosť formovať sa v prostredí špeciálnej pastorácie ľudí, ktorých Boh miluje osobitným spôsobom. V úvode som spomenul tri naj v negatívnom význame. Ale teraz ich zmeňme na pozitívne. Najmladšia farnosť, lebo toľko detí na jeden meter štvorcový málokde nájdete. Najväčšia farnosť, lebo tam sa dejú v dušiach ľudí veľké zázraky a odpustenia. Najbohatšia farnosť, lebo Boh jej udeľuje prehojné milosti.

Púť do Talianska

Na začiatku tohto formačného roka sme sa spolu s našimi predstavenými, s bohoslovcami Misijnej spoločnosti sv. Vincenta de Paul a v sprievode vdp. Rudolfa Smotera vybrali na púť do Talianska.

Z Bratislavy sme vyrazili v pondelok 18. septembra. Skoro celý deň, od ranných hodín až do neskorého popoludnia sme trávili v autobuse na diaľniciach Rakúska a Talianska. Nakoniec sme sa dostali do nášho prvého cieľa, do Padovy. Po krátkej prehliadke baziliky sv. Antona s jeho hrobom a relikviami sme slávili svätú omšu v jednej kaplnke vedľa tohto kostola.

Druhý deň sme navštívili Florenciu. Toto mesto, ako sme to aj sami vnímali, nevyniká nábožnosťou, ale skôr renesančným umením. V bazilike Svätého Kríža sme nenašli pozostatky svätcov, ale mohutné pomníky florentských básnikov, filozofov, vedcov, umelcov a iných osobností. Po svätej omši sme opustili Toskánsko a presunuli sme sa do Umbrie, do okolia Assisi.

Na tomto mieste poznačenom životom mnohých svätých – známych aj neznámych – sme pobudli necelé dva dni. Okrem mesta Assisi sme putovali aj do Santa Maria degli Angeli a do pustovne Carceri v horách vedľa mesta. Mňa osobne najviac oslovilo toto miesto. Nikde inde som doteraz nevidel krásu v takej jednoduchosti. Spojenie umelcov s Bohom prežiarilo aj ich diela, či to bola len malá freska alebo celá bazilika.

Vo štvrtok poobede sme prešli do Cascie. Po svätej omši vďaka otcovi špirituálovi Alexandrovi sme si tam vypočuli výklad o jednej budove: penitenciárii. Sú to vlastne miestnosti vytvorené na prijatie sviatosti zmierenia, avšak okrem spovedníc sa tu nachádzajú aj priestory na prípravu na túto sviatosť a na vďakyvzdanie po nej. Navštívili sme aj baziliku sv. Rity. Na konci dňa nás ešte čakala niekoľkohodinová cesta do Loreta.

Toto mesto je známe tým, že sa tam nachádza Svätý dom, ktorý je podľa tradície totožný

s domom, v ktorom sa udialo Zvestovanie. Ako sme sa dozvedeli, vedci dokázali, že múry skutočne pochádzajú z lokality Nazareta. V piatok ráno sme mali omšu v kaplnke pod svätyňou. Po prehliadke baziliky sme mali voľnejší program, čas sme využili rôznym spôsobom. Niektorí sme napríklad prešli k Jadranskému moru, ktoré bolo len pár kilometrov od mesta. Napokon sme opustili Loreto i Taliansko a po nekrátkej nočnej jazde sme sa vrátili do Bratislavy, aby sme pokračovali vo formácii už medzi múrmi seminára.

Tamás Pammer

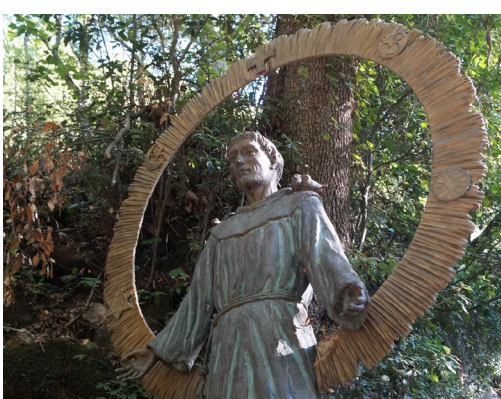

Vnútorné umŕtvovanie

Cesta osvietenia je charakteristická bojom proti všednému hriechu, citovou modlitbou a nasledovaním Krista. V predchádzajúcom čísle časopisu Adsum v sekcii o duchovnom živote sme písali o ceste osvietenia, kde sme sa bližšie zaoberali bojom proti všednému hriechu a citovou modlitbou. V tomto čísle sa budeme oboznamovať s treťou črtou, ktorou je nasledovanie Krista.

Duchovný život

Vianoce sú časom radosti. Z čoho však pramení toto prirodzené povedomie? Dôvod je jednoduchý. Táto radosť už tisícročia pramení zo spomienky na vtelenie Syna. Prečo sa rozhodol Boh ponížiť a stať človekom? Príčinou ponižujúcich, obetavých skutkov je láska. Boh miluje človeka a chcel mu to preukázať tým, že ho vykúpi vtelením a obetovaním. Dôsledkom toho sa nám Boh stal oveľa lepšie pochopiteľným. Na ceste osvietenia duša pochopí, že poslaním kresťana je nasledovať Krista.

Na tomto stupni duchovného rastu pociťujeme skúsenosť stať sa učeníkmi Ježiša Krista. Obrazne povedané cítime sa byť dotknutí ísť do vzťahu ku Kristovi, do intimity s ním. Je to podobné apoštolom, ktorí sa pýtajú Ježiša: „Učiteľ, kde bývaš?“ Ježiš rovnako ako vtedy apoštolom aj nám hovorí, poďte (za mnou) a uvidíte. V našich životoch dôverujeme Ježišovi a túžime ohlasovať Evanjelium. No v prvom rade je potrebné byť verní v obyčajných veciach. Veď kto nie je verný v malom, nemôže byť verný vo veľkom. Každý deň nám ponúka možnosti prejaviť to, že Ježiš je stredom nášho života, a to konaním malých vecí s veľkou láskou. Stojí za tým nové povedomie o Ježišovi, ktoré sme nadobudli na ceste kresťana. Na prvom mieste je vzťah s Kristom, a nie teologické pravdy ani aktívna činnosť. Na druhej strane ešte aj na ceste osvietenia sa stále preukazuje ľudská nedokonalosť. Sme si vedomí odporu a zábran. Máme strach z toho, čo nás bude učeníctvo stáť. Obávame sa všetko opustiť. Ani na tomto stupni sme sa nedokázali zbaviť svojej dvojtvárnosti. Napriek tomu túžime povedať Pánovi „áno“ aspoň v tom, že chceme kráčať s ním. Nasledovať Krista znamená osvojovať si jeho čnosti.

Akými čnosťami sa preukazoval Ježiš? Prvá, ktorá nám príde na myseľ najmä v čase Vianoc, je pokora. Čo iné je vtelenie Boha, obetovanie seba tým najpotupnejším spôsobom za druhých. Pokoru priviedol Ježiš až do takej dokonalosti, že sa nám dal za pokrm v Eucharistii. Viac už pre nás spraviť nemohol. Medzi čnosťami má pokora veľmi dôležité miesto. Musí byť prvou, aby tie ostatné sa nestali našou pýchou. Boh nepotrebuje ľudí čnostných, ktorí mu budú vyhadzovať na oči, čo všetko už dokážu. Pyšní si privlastňujú niečo, čo im nepatrí, a to je milosť Božia. Pokorní sú si vedomí, že bez Božej pomoci by v živote dobro nekonali. Pokorní žijú v pravde a preto, že sa pripodobňujú touto čnosťou Kristovi, majú veľkú obľubu v Otcových očiach.

Základné delenie čností je na prirodzené a nadprirodzené. Prirodzené čnosti definujeme ako pevne zakorenené, dobré návyky získané opakovaním dobrých skutkov. Dokedy máme opakovať dobré skutky, aby sme boli čnostní? Najlepšie je robiť to sústavne. Konať dobro neraz znamená ísť proti našej vôli. Nevyzretý mladík pustí staršieho pána, aby sa posadil v električke. Vo vnútri však cíti nevôľu, najradšej by naďalej sedel. Ten istý mladík, ak bude na sebe pracovať a stane sa čnostným, pocíti radosť, že mohol niekomu uvoľniť miesto, aby si sadol. Nevadí mu priniesť isté utrpenie pre seba, ak tým môže pomôcť druhým. Čnosti teda v nás vytvárajú istú harmóniu. Umožňujú nám konať dobro s ľahkosťou a vzhľadom na vnútornú harmóniu prinášajú čnostné skutky radosť.

Prirodzené čnosti poznali ešte pohanskí filozofi Platón, Aristoteles či Cicero. Dali by sa vymenovať mnohé, ale už Platón si všimol, že sú štyri základné: rozvážnosť (rozumnosť), spravodlivosť, odvaha a miernosť.

V Ježišovom živote si môžeme rozvážnosť všimnúť najmä, keď dával druhým rady. Apoštolom povedal: buďte jednoduchí ako holubice a opatrní ako hady. Bohatému mladíkovi povedal, čo mu ešte chýba. Rozvážnosť sa nazýva aj kráľovnou čností, pretože nám radí, ako máme prísť k ostatným. K získaniu tejto čnosti vedú tri cesty: cesta vlastnej prezieravej úvahy, cesta učenlivosti vzhľadom ku skúsenostiam ako vlastným, tak aj cudzím a cesta modlitby k Duchu Svätému. Človek jednoducho potrebuje nadobudnúť múdrosť a potom potrebuje svoje vedomosti uviesť do praxe.

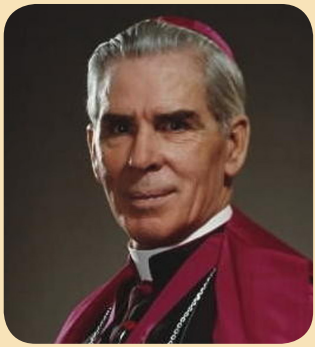

> „Pravé dobro nie je iba cnosťou a radosťou, ale aj zbraňou v boji, oveľa silnejšou ako je násilie."
>
> *Fulton J. Sheen*

Spravodlivosť, to je stála a pevná vôľa dávať každému, čo mu patrí. Ježišov život je nám veľkým vzorom aj v tejto čnosti. Dajte cisárovi, čo je cisárovo, a Bohu, čo je Božie. To, čo máme dať Bohu, nám hovoria najmä prvé tri prikázania. Ich plnením rozvíjame čnosť nábožnosti, ktorá je človeku mimoriadne prirodzená. Každá kultúra rozvíjala túto čnosť. Spravodlivosť voči druhým nie je jednoduchá. Chcieť dobro pre seba nie je ťažké, ale dať dobro pre druhých spravodlivo (čiže niekedy dať viac druhým ako sebe) môže byť dosť náročné. Nie je to jednoduché, pretože sebaláska často zakrýva pravý stav vecí. S pokorou, odpútaním sa od stvorenstva a nasmerovaním života na Krista môžeme napredovať v tejto čnosti.

Veľkou dcérou spravodlivosti je poslušnosť. V dnešnej dobe sa stala táto čnosť priam nedostatkovým tovarom. Kristova poslušnosť voči Otcovi nepozná hraníc. Uponížil sa, stal sa poslušným až na smrť, až na smrť na kríži. Preto ho Boh nad všetko povýšil. Mnohých rodičov trápi, že nemajú autoritu u svojich detí. No vzniká otázka, či dali oni autoritu Bohu vo svojom živote.

Ďalšia čnosť, ktorá mimoriadne napomáha spravodlivosti, je pravdivosť. Táto čnosť pôsobí, že sa javíme životom i slovom takí, akí skutočne sme. Pravdiví sú tí, ktorí sa zbytočne nechvália, ale ani nezakrývajú svoje prednosti, zbytočne sa nekarhajú a nevyzrádzajú svoje nedostatky. Ak popierajú svoje prednosti, potom ide o falošnú pokoru a vlastne skrytú pýchu.

Jednou z vlastností čností je, že sa nachádzajú uprostred dvoch extrémov. Najjasnejšie to vidno na čnostiach odvahy a miernosti. Asi je každému jasné, že odvážny nie je ten, kto zo strachu nevykoná dobro. No odvážny nie je ani ten, kto zbytočne hazarduje so životom. Statočný dokáže odstrániť prekážky, ktoré bránia človeku, aby nasledoval rozum (sv. Tomáš Akvinský). Kresťanstvo vyžaduje odvahu. Ježiš nás učí: kto stratí život, nájde ho. Odvážni boli mučeníci, keď vyliali krv pre Krista. Odvážni musíme byť aj my, ak chceme prijať kresťanstvo s krížom. Kresťanstvo dáva i utrpeniu zmysel a pochopia to tí, ktorí získajú múdrosť kríža. Dcérou odvahy je čnosť trpezlivosti, ktorá práve úzko súvisí s utrpením (trpezlivosť – trpieť/ patientia – pati). Trpezlivosť pomáha priniesť mier do rodín, medzi priateľov a predísť nejednej búrke.

Miernosť privádza do náležitej miery prirodzené pudy človeka. Nepotláča ich úplne a nechce, aby zo života zmizlo všetko, čo má ráz potešenia, chce len dať týmto pudom náležitý poriadok. Miernosťou sa stáva človek umierneným, odriekavým, skromným, čistým, tichým, hanblivým, dôstojným (Prosper). Farizeji Ježišovi nesprávne vyčítali, že sa jeho učeníci nepostia. Vyhnime sa preto chybám extrému. Obžerstvo je rovnakou chybou ako nedostatočné prijímanie potravy a ničenie si zdravia. Novodobou nemiernosťou je labužníctvo a fajnovosť alebo nákup predražených vecí.

Okrem prirodzených čností poznáme aj čnosti nadprirodzené (vliate), ktoré dostávame od Boha bez nášho pričinenia. Boh ich vlieva pri krste a začnú pôsobiť, keď človek používa rozum. Nadprirodzené čnosti neničia prirodzené čnosti, ale ich zdokonaľujú, ako milosť nepotláča prirodzenosť, ale ju zdokonaľuje. Následný rast vliatych čností závisí od pôsobenia Ducha Svätého a od dispozície a spolupráce človeka. Božské čnosti viera, nádej a láska povyšujú ostatné o ďalšiu úroveň. Načo v živote prekonávať prekážky s odvahou, ak by sme nemali nádej vo večnú blaženosť? Aj pri najdokonalejšej túžbe nastoliť poriadok spravodlivosťou to nikdy nebude ono, ak nebude prítomná láska. Ak neskloním svoju rozumnosť viere, ako zostanem pokorným? A ak nebudem pokorným, ako budem pravdivým? Ak nebudem pravdivým, ako budem vedieť poradiť druhým čnosťou rozumnosti (rozvážnosti)? Prirodzené i vliate čnosti sa navzájom podmieňujú a pozdvihujú. Čnosť lásky stratíme rovnako ako milosť posvätcujúcu jediným ťažkým hriechom, pričom viera a nádej zostanú akoby mŕtve.

Buďte dokonalý je výzva od Pána, ktorá je stále aktuálna. Cesta rastu v čnostiach je typickou kresťanskou cestou. Nesnažme sa obsiahnuť naraz všetky čnosti. Vo fáze osvietenia by sme sa mali už dobre poznať. Ak máme silnejšiu jednu čnosť, vedome sa ju snažme rozvíjať. Týmto spôsobom rastú aj ostatné. Navzájom sú totiž prepojené.

Na záver prajem všetkým čitateľom časopisu Adsum, aby sa im darilo čnosťami pripodobniť Ježišovi. Aby na nás videli jeho dobro a tak oslavovali Otca, ktorý je na Nebesiach.

Tomáš Balala s konzultáciou špirituála Jána Otrubu OFM Cap

Obliečka bratov tretiakov

V skorých ranných hodinách 24. októbra sa zišli kňazi, naši principáli, predstavení seminára a fakulty, aby spolu s naším otcom arcibiskupom Stanislavom slávili Eucharistiu. Jej súčasťou bolo požehnanie reverend, ktoré sme si pri tejto príležitosti verejne obliekli. Deviati bratia tretiaci sme prijali výzvu zaodieť sa v nového človeka. Tým sme potvrdili, že sa chceme viac priblížiť ku Kristovi, a to aj v tejto vonkajšej forme. Otec arcibiskup v kázni pripomenul význam tohto oblečenia a povzbudil nás v tom, aby sme sa zaň nehanbili. Zároveň nám pripomenul, že si máme uvedomiť, čo nosíme na sebe, a podľa toho aj žili.

Michal Šramko

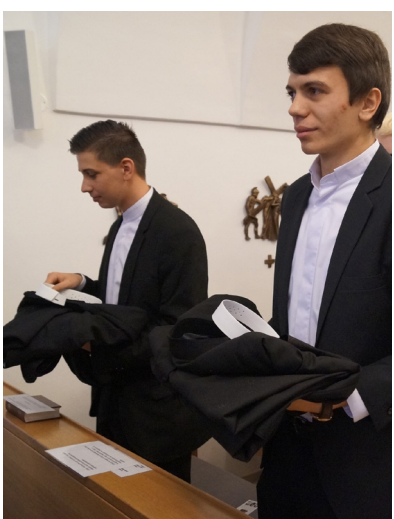

Radošinské Naivné Divadlo

Recenzia

Bessame mucho

Hra s podtitulom Správa o ľuďoch na hlavnej a vedľajšej koľaji je jednou z najnovších divadelných hier, ktoré môžeme vidieť na doskách Radošinského naivného divadla.

Ocitáme sa pred akousi vlakovou stanicou (inšpirovanou Hlavnou stanicou v Bratislave), kde v skromných podmienkach, prakticky ako bezdomovec, hrá na gitare a spieva kedysi populárny spevák prezývaný Koki. V pochmúrnom prostredí špinavej a hlučnej stanice, kde sa s nezáujmom presúvajú davy ľudí, nastáva pre Kokiho osudové stretnutie – pristaví sa pri ňom neznáma dáma a očarená starou mexickou piesňou Besame mucho (Bozkávaj ma s vášňou) požiada Kokiho, aby jej postrážil kufor, kým si niečo vybaví.

Od tohto momentu sa pri Kokim zastavujú najrozličnejšie vzorky slovenského obyvateľstva. V prvom momente nikoho nezaujíma človek, ktorý pred nimi stojí, ale len kufor, ktorého je strážcom. Vďaka tomu môžeme vidieť mnohé komické situácie založené na základnom nedorozumení, že Koki je v podstate zlodej. V najrozličnejších podobách sa nám predstavujú ľudské vlastnosti, dobré i zlé. Naprieč všetkými situáciami sa ako červená niť vinie téma lásky. Niekto je láskou sklamaný, iný je vďaka blízkej duši spokojný aj v absolútnej chudobe, ďalší je zamilovaný do socializmu, či do seba samého. A Koki? Ten stále čaká na neznámu dámu, snáď v očakávaní druhej šance od života. Ale ak aj príde, čo s ňou urobí?

Celá hra je, ako je už dobrým zvykom u Radošincov, popretkávaná hudbou a spevmi, ktorých texty odrážajú realitu nášho každodenného života. Pozývam vás preto, milí čitatelia, na predstavenie Besame Mucho, kde môžete spolu s hlavným hrdinom vnímať okolie a uvažovať o šťastí, láske a zastávkach v našich životoch. A, samozrejme, premýšľať aj o tom, čo sa skrýva v kufri a čo v nás.

Matej Pinkas

Futbalový zápas

Prváci vs "Pelikán"

Tak ako každý rok, tak aj tento sa uskutočnil futbalový zápas medzi výberom seminára – FC Pelikán a prvákmi. Na zápas prišli dohliadnuť otec rektor a otec špirituál, ktorý nám pred zápasom udelil požehnanie.

Priebeh zápasu bol v prvom polčase dosť vyrovnaný a prváci húževnato vzdorovali výberu seminára. Po prestávke však začali starší bohoslovci na ihrisku dominovať a strelili aj viacero gólov. Podarilo sa gólovo presadiť aj prvákom, ale nie až tak často, ako by si predstavovali. Takže zápas sa nakoniec skončil výsledkom 13:4 v prospech výberu seminára – FC Pelikán.

Podstatou tohto zápasu však nie je výsledok, ale vzájomné spoznávanie a budovanie priateľských vzťahov aj mimo múrov seminára. A to sa nám, tak ako každý rok, podarilo aj tentoraz.

Vtipy

Na vojne si veliteľ nechá nastúpiť nováčikov.
- Kto vie variť vo veľkých kotloch, dva kroky vpred!
Vystúpi jedine Dežo.
- Čo ste varili naposledy, vojak?
- Asfalt, pán veliteľ.

Na vojenskej strelnici sa dôstojník pýta vojaka:
- Prečo zatvárate oči, keď strieľate?
Vojak nechápavo odvetí:
- Pán veliteľ, ale veď vy ste povedali, že budeme strieľať naslepo.

Vojaci sú prvý raz na strelnici. Veliteľ podíde k jednému z nich a krúti hlavou:
- To je hanba! Desať výstrelov a ani jeden zásah! Čím ste boli v civile? Poslušne hlásim, že futbalistom v prvej lige.

Blondínka a brunetka čakajú na zastávke.
- Akým číslom ideš? - opýta sa blondínka.
- Sedmičkou. A ty? - odpovie brunetka.
- Ja idem päťkou, - povie blondínka.

O chvíľu príde autobus s číslom 75 a blondínka sa zaraduje:
- Jéj, my ideme spolu!

Zaseknú sa blondínky vo výťahu. Jedna kričí:
- Pomoc, pomoc, pomoc!
Druhá odpovedá:
- Kričme spolu.
- Spolu, spolu, spolu...

Hovorí pán Novák kolegovi v práci:
- Môj syn má šesť mesiacov a už sedí!
- A za čo?

Príde muž do ambulancie a ešte cestou vrazí do dverí.
- Pán doktor, ja mám taký problém... Vidím dvojmo.
- Dobre, tak si sadnite na stoličku.
- A na ktorú?

OBJEDNÁVKA ČASOPISU (ročník XXX)
Zasielajte na adresu: KSCM - ADSUM, Kapitulská 26, 811 01 Bratislava.
Cena predplatného je 1,20€ za 2ks ročne,
plus 1,40€ poštovné a balné na celý rok.
(Možno predplatiť maximálne na jeden rok!)

Meno a priezvisko : .....
Ulica: ..... Mesto a PSČ: .....
E-mail/Tel.: ..... Počet ks z každého čísla: .....

Objednávku vystrihnite, vložte do obálky a pošlite na adresu redakcie.
Poštovú poukážku Vám zašleme v najbližšom čísle. Uhraďte ju, prosíme,
do 2 týždňov od doručenia.

Tip: Objednávka rýchlo a jednoducho
na http://adsum.sk/objednavka/

„Pozorujúc Krista ako Dieťa ležiace v jasliach, uvažujeme o láske Boha, ktorý nás pokorne prosí, aby sme ho prijali do našich sŕdc a do nášho sveta.“

Benedikt XVI